

Antopäivä: 5.9.2018	Voimaantulopäivä: 7.9.2018	Voimassa: toistaiseksi
Säädösperusta: Ilmailulaki (864/2014) 47 §		

Täytäntöön pantava EU-lainsäädäntö:

Muutostiedot:

Tällä määräyksellä kumotaan Ilmailulaitoksen 15.12.1999 antamat ilmailumääräykset PEL M1-4, Ilmailulupakirjoja koskevia yleisiä määräyksiä ja PEL M1-5, Vanhentuneen kansallisen lupakirjan tai kelpuutuksen uudistaminen, sekä Ilmailulaitoksen 24.10.1994 antama ilmailumääräys PEL M2-7, Vesilentokelpuutus ja Ilmailulaitoksen 19.4.1973 antama ilmailumääräys PEL M2-10, Yölentokelpuutus.

Lentolupakirjoja koskevia yleisiä määräyksiä

SISÄLTÖ

1	SOVELTAMISALA	1
2	ILMA-ALUSRYHMÄT	2
3	LUPAKIRJOJEN JA KELPUUTUSTEN VAATIMUKSET, OIKEUDET JA EHDOT	2
4	LUPAKIRJOJEN JA KELPUUTUSTEN VOIMASSAOLO JA OIKEUKSIEN KÄYTTÄMINEN	2
5	LUPAKIRJAN JA KELPUUTUKSEN HAKEMINEN	3
6	LUPAKIRJAN JA KELPUUTUKSEN VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN	3
7	ULKOMAISET LENTOLUPAKIRJAT	4
7.1	EU- ja ETA-maiden sekä Sveitsin myöntämät kansalliset lentolupakirjat	4
7.2	Muiden valtioiden myöntämät kansalliset lentolupakirjat	4
8	LENTOPÄIVÄKIRJA	5
9	POIKKEUKSET	5

1 SOVELTAMISALA

1.1 Tätä ilmailumääräystä sovelletaan kaikkiin suomalaisiin kansallisten vaatimusten mukaisesti miehitettyjen ilma-alusten lupakirjoihin, kelpoisuustodistuksiin ja kelpuutuksiin sekä ulkomaisten lupakirjojen ja kelpuutusten hyväksymiseen, siltä osin kuin ne eivät kuulu EASA-asetuksen¹ ja sen nojalla annettujen komission asetusten soveltamisalaan. Kun määräyksen jokin kohta koskee vain tiettyjä lupakirjoja, kelpoisuustodistuksia tai kelpuutuksia, se on ilmaistu ao. kohdassa. Rajavartiolaitoksen ilmailusta on annettu erillinen määräys GEN M1-12.

1.2 Kohtien 5 ja 8 vaatimuksia lupakirjan hakemisesta ja lentopäiväkirjan pidosta sovelletaan myös EASA-asetuksen soveltamisalaan kuuluviin lupakirjoihin.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2111/2005, (EY) N:o 1008/2008, (EU) N:o 996/2010, (EU) N:o 376/2014 ja direktiivien 2014/30/EU ja 2014/53/EU muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 552/2004, (EY) N:o 216/2008 ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3922/91 kumoamisesta (EUVL L 212, 22.8.2018, s. 1)

2 ILMA-ALUSRYHMÄT

2.1 Ilma-alukset jaotellaan seuraaviin ilma-alusryhmiin:

- a) lentokoneet
- b) helikopterit
- c) purjelentokoneet
- d) moottoripurjelentokoneet (TMG-moottoripurjelentokoneet)
- e) ilmapallot
- f) ultrakevyet lentokoneet
- g) autogiroit
- h) ilmalaivat.

2.2 Lentolupakirja myönnetään erikseen kutakin ilma-alusryhmää varten. Ellei asianomaista lentolupakirjaa koskevassa ilmailumääräyksessä ole toisin määrätty, lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämiseen vaadittava lentoaika on oltava lennetty samaan ryhmään kuuluvalla ilma-aluksella kuin se, jota varten lentolupakirjaa tai kelpuutusta haetaan.

3 LUPAKIRJOJEN JA KELPUUTUSTEN VAATIMUKSET, OIKEUDET JA EHDOT

3.1 Kansallisiin yksityislentäjän, ansiolentäjän ja liikennelentäjän lupakirjoihin ja niihin liittyviin kelpuutuksiin sovelletaan EU:n lentomiehistöasetuksen² mukaisia vaatimuksia, oikeuksia ja ehtoja, ellei kansallisista ilmailumääräyksistä muuta johdu.

3.2 Muita kansallisia lupakirjoja ja kelpuutuksia koskevista vaatimuksista, oikeuksista ja ehdoista määrätään erikseen kutakin lupakirjaa ja kelpuutusta koskevassa kansallisessa ilmailumääräyksessä.

3.3 Ohjaajan lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämiseen, uusimiseen tai voimassaolon jatkamiseen vaadittavaa lentokoulutusta saa antaa ainoastaan henkilö, jolla on EU:n lentomiehistöasetuksessa tai kansallisissa ilmailumääräyksissä vaadittu lentolupakirja ja lennonopettaja- tai kouluttajakelpuutukset tai ilmailuviranomaisen kyseiseen tehtävään myöntämä erityinen lupa tai hyväksyntä.

4 LUPAKIRJOJEN JA KELPUUTUSTEN VOIMASSAOLO JA OIKEUKSIEN KÄYTTÄMINEN

4.1 Lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämisen, hyväksymisen, voimassaolon sekä voimassaolon jatkamisen, uusimisen ja lupakirjan uudelleenkirjoittamisen edellytyksenä on todistus siitä, että hakija täyttää kyseistä lupakirjaa ja kelpuutusta koskevat lääketieteelliset kelpoisuusvaatimukset. Lääketieteellisiin kelpoisuustodistuksiin sovelletaan lentomiehistöasetuksen liitteen IV (osa MED) vaatimuksia. Vaadittavan lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen luokasta määrätään erikseen ao. lupakirjaluokkaa koskevassa kansallisessa ilmailumääräyksessä, tai yksityislentäjän, ansiolentäjän ja liikennelentäjän lupakirjan osalta lentomiehistöasetuksen kohdassa MED.A.030.

² Komission asetus (EU) N:o 1178/2011, annettu 3 päivänä marraskuuta 2011, siviili-ilmailun lentomiehistöä koskevien teknisten vaatimusten ja hallinnollisten menettelyjen säätämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 216/2008 nojalla (EUVL L 311 25.11.2011, s. 1), myöhempien muutoksineen.

4.2 Lupakirjan voimassaolo määräytyy siihen mahdollisesti merkityn viimeisen voimassaolo-päivämäärän sekä siihen sisältyvien kelpuutusten ja lääketieteellisen kelpoisuustodistuksen voimassaolon perusteella. Lupakirja kirjoitetaan olemaan voimassa enintään viisi vuotta, ellei kyseistä lupakirjaa koskevassa ilmailumääräyksessä toisin mainita. Tämän viiden vuoden jakson kuluessa ilmailuviranomainen kirjoittaa lupakirjan haltijan hakemuksesta lupakirjan uudelleen:

- a) kun uusi kelpuutus myönnetään tai vanhentunut kelpuutus uusitaan;
- b) kun lupakirjan kelpuutusten voimassaolon jatkamiseen käytettävä kohta XII on täynnä eikä tyhjiä rivejä ole jäljellä; tai
- c) hallinnollisista syistä.

4.3 Uuteen lupakirjaan siirretään vain voimassa olevat kelpuutukset.

4.4 Lupakirjan tai kelpuutuksen haltija ei saa käyttää lupakirjaan tai kelpuutukseen liittyviä oikeuksia, ellei hän täytä ja ylläpidä kansallisissa ilmailumääräyksissä ja soveltuvin osin lentomiestistöasetuksessa säädettyjä koulutusta, tarkastuslentoja, kokeita ja viimeaikaista koke-musta koskevia vaatimuksia.

4.5 Jos lentotoimintaa koskevien ilmailumääräysten perusteella tai ilmailuviranomaisen erityi-sestä määräyksestä lentolupakirjan haltijan pätevyyden toteamiseksi suoritettu teoriakoe, tarkastuslento tai lentokoe ja siihen liittyvä kuulustelu hylätään, ei lupakirjan haltija saa käyt-tää kyseiseen lupakirjaan tai kelpuutukseen liittyviä oikeuksia ennen uuden teoriakokeen tai tarkastuslennon hyväksyttyä suorittamista.

4.6 Lupakirjan haltijan on aina pidettävä mukanaan voimassa oleva lupakirja ja lääketieteelli-nen kelpoisuustodistus, kun hän käyttää lupakirjansa mukaisia oikeuksia. Lupakirjan haltijan on pidettävä mukanaan myös kuvallinen henkilötodistus. Lento-oppilaan on pidettävä yksin suoritettavilla matkalennoilla mukanaan todistetta oikeudesta suorittaa yksinlento. Lupakirjan haltijan tai lento-oppilaan on viipymättä esitettävä nämä asiakirjat sekä lentopäiväkirjansa tarkastusta varten, kun toimivaltaisen viranomaisen valtuuttama edustaja sitä pyytää.

5 LUPAKIRJAN JA KELPUUTUKSEN HAKEMINEN

5.1 Lupakirjaa ja siihen liittyvää kelpuutusta on haettava kirjallisesti ilmailuviranomaiselta tarkoitukseen vahvistetuilla lomakkeilla. Hakemukseen on liitettävä vaadittavat ao. lupakirjaa tai kelpuutusta koskevat todistukset ja selvitykset siten kuin kyseistä lupakirjaa koskevissa ilmailumääräyksissä on sanottu. Tarkemmat ohjeet lupakirjojen ja kelpuutusten hakemisesta annetaan ilmailuohjeessa PEL T1-1.

6 LUPAKIRJAN JA KELPUUTUKSEN VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN

6.1 Voimassa olevan lentolupakirjan ja kelpuutuksen voimassaolon jatkamiseksi lupakirjan ja kelpuutuksen haltijan tulee kokemukseltaan, tiedoiltaan ja taidoiltaan täyttää kyseistä lupakir-jaa tai kelpuutusta koskevassa kansallisessa ilmailumääräyksessä asetetut vaatimukset. Jos kelpuutusta koskevaa kansallista ilmailumääräystä ei ole, sovelletaan lentomiestistöasetukses-sa asetettuja vaatimuksia. Hänen on myös suoritettava hyväksytysti voimassaolon jatkamiseen edellytettävä tarkastuslento tai koululento ja niihin liittyvät tietopuoliset kokeet tai kuulustelut. Hyväksytyn tarkastuslennon tai koululennon perusteella tehtävään valtuutettu tarkastuslentäjä tai lennonopettaja tekee lentolupakirjaan merkinnät kelpuutuksen voimassaolon jatkamisesta

ja toimittaa tarkastuslentolausunnon tai koululentolausunnon ilmailuviranomaiselle rekisteriin merkittäväksi.

6.2 Kun määräajaksi myönnetty lupakirja tai kelpuutus on vanhentunut, se voidaan uusida vain ilmailuviranomaiselle esitetyn hakemuksen perusteella. Uusittuun lupakirjaan siirretään vain voimassa olevat kelpuutukset.

6.2.1 Enintään 24 kuukautta vanhentuneena ollut lupakirja uusitaan kyseistä lupakirjaa koskevien uudelleenkirjoittamisvaatimusten mukaisesti.

6.2.2 Yli 24 kuukautta, mutta enintään 60 kuukautta vanhentuneena olleen lupakirjan uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut hyväksytysti tarkastuslennon lupakirjan uusimiseksi ja tarkastuslentäjän tarkastuslennon yhteydessä pitämän suullisen kuulustelun ilmailun säädöksistä.

6.2.3 Yli 60 kuukautta vanhentuneena olleen lupakirjan uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut hyväksytysti tarkastuslennon lupakirjan uusimiseksi ja osoittanut kyseistä lupakirjaa varten edellytettävän teorian tiedon tason kaikissa oppiaineissa joko koulutusorganisaation järjestämissä teoriakokeissa tai tarkastuslentäjän suullisella kuulustelulla.

6.2.4 Vanhentuneet kelpuutukset uusitaan kyseistä kelpuutusta koskevan kansallisen ilmailumääräyksen mukaan tai, jos kelpuutusta koskevaa kansallista ilmailumääräystä ei ole, lentomiestöasetuksen mukaisesti.

7 ULKOMAISET LENTOLUPAKIRJAT

7.1 EU- ja ETA-maiden sekä Sveitsin myöntämät kansalliset lentolupakirjat

7.1.1 Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen jäsenvaltiossa tai Sveitsissä myönnetty kansallinen lentolupakirja oikeuttaa ilman erillistä hyväksymistä toimimaan yksityislennoilla ohjaajana Suomessa rekisteröidyssä yhden ohjaajan ohjattavaksi luokitellussa ilma-aluksessa rajoitettuna näkölentösääntöjen (VFR) mukaisesti päivällä tapahtuviin lentoihin. Tämä ei oikeuta kuitenkaan lentokoulutuksen antamiseen.

7.1.2 Muihin tehtäviin oikeuttavan kansallisen lentolupakirjan tai kelpuutuksen osalta on haettava lupakirjan vahvistamista (Validation). Edellytyksenä lupakirjan ja kelpuutuksen vahvistamiselle on, että hakija täyttää vähintään samat vaatimukset kuin suomalaisen lupakirjan ja kelpuutuksen haltijalle on asetettu.

7.2 Muiden valtioiden myöntämät kansalliset lentolupakirjat

7.2.1 Muissa kuin edellä kohdassa 7.1 tarkoitetuissa kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) jäsenvaltioissa myönnetty kansainvälisen siviili-ilmailun yleissopimuksen liitteen 1 (ICAO Annex 1) mukainen lentolupakirja oikeuttaa tilapäisen Suomessa oleskelun aikana toimimaan yksityislennoilla ohjaajana Suomessa rekisteröidyssä yhden ohjaajan ohjattavaksi luokitellussa ilma-aluksessa rajoitettuna näkölentösääntöjen (VFR) mukaisesti päivällä tapahtuviin lentoihin. Tämä ei oikeuta kuitenkaan lentokoulutuksen antamiseen.

7.2.3 Jos tällaisen ulkomaisen kansallisen lentolupakirjan haltija aikoo toimia ohjaajana muilla kuin edellä mainituilla yksityislennoilla tai jos hän asuu pysyvästi Suomessa tai muuttaa pysyvästi Suomeen, hänen on haettava ulkomaisen lupakirjansa vahvistamista (Validation). Edellytyksenä lupakirjan ja kelpuutuksen vahvistamiselle on, että hakija täyttää vähintään samat vaatimukset kuin suomalaisen lupakirjan ja kelpuutuksen haltijalle on asetettu.

Huom! Henkilön katsotaan asuvan Suomessa pysyvästi, jos hän asuu Suomessa vähintään 185 päivää kalenterivuoden aikana henkilökohtaisten tai työhön liittyvien sitoumusten vuoksi.

8 LENTOPÄIVÄKIRJA

8.1 Vaaditun lentokokemuksen osoittamiseksi sekä lento- ja työaikarajoitusten noudattamisen valvomiseksi on jokaisen ohjaamomiehistön jäsenen pidettävä lennoistaan lentopäiväkirjaa, jonka merkintöjen tulee olla jatkuvasti ajan tasalla. Lentopäiväkirjaa voidaan pitää myös sähköisesti.

8.2 Lentopäiväkirjaan on merkittävä kaikki ne lennot, joilla lupakirjan haltija on toiminut oppilaana, ohjaajana, lennonopettajana tai tarkastuslentäjänä. Merkinnät on tehtävä siten, että lentoaika erilaisissa tehtävissä pystytään erittelemään lupakirjan tai kelpuutuksen myöntämiselle, uudelleenkirjoittamiselle, voimassaolon jatkamiselle ja uusimiselle asetettujen vaatimusten täyttymisen tarkistamista varten. Myös lentosimulaattorilla ja lennonharjoittelulaitteella suoritettavat lennot on merkittävä.

8.3 Lentoajan alkamisen ja päättymisen ajankohdat määritellään eri ilma-alusryhmien osalta lentomiestöasetuksen liitteen I kohdassa FCL.010.

8.4 Harjoitusaika lentosimulaattorilla tai lennonharjoittelulaitteella (FFS, FTD, FNPT, BITD) sisältää kaikki laitteella suoritettavat harjoitukset sekä lentoa edeltävät ja lennon jälkeiset tarkistukset.³

8.5 Lentolupakirjan haltijan on säilytettävä lentopäiväkirjaa vähintään viisi vuotta viimeisestä siihen tehdystä merkinnästä.

9 POIKKEUKSET

9.1 Ilmailuviranomainen voi perustellusta hakemuksesta myöntää määräajaksi poikkeuksia tämän ilmailumääräyksen vaatimuksista, mikäli ilmailuviranomainen katsoo, että vastaava turvallisuustaso ja vastaavat lupakirjan tai kelpuutuksen haltijan tiedot ja taidot voidaan muulla tavoin varmistaa. Jos myönnettävä poikkeus merkitsee myös poikkeusta ICAO Annex 1:n standardeista, poikkeusmenettelyllä myönnetty lupakirja tai kelpuutus on voimassa vain Suomen alueella.

Pekka Henttu
ilmailujohtaja

Leila Iikkanen
lakimies

³ Simulaattorien ja lennonharjoittelulaitteiden osalta sovelletaan lentomiestöasetuksen kohdassa FCL.010 annettuja määritelmiä.